

9. Гапонюк М. А. Глобальні фактори в розвитку корпоративного сектору України [Електронний ресурс] / М. А. Гапонюк./ Фінанси, облік і аудит : зб. наук. пр.– 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://ir.kneu.edu.ua:8080/bitstream/2010/12418/1/24-36.pdf>.

УДК 339.727

Ісхакова О.М.

старший викладач Університету митної справи та фінансів

Бірінський Р.Є.

студент Університету митної справи та фінансів

Хеджування валютного ризику: особливості та концептуальні складові

На сьогоднішній день існує безліч факторів, які впливають на зміну валютного курсу, такі як: попит та пропозиція валюти, рівень процентних ставок і прибутковості цінних паперів, стан платіжного балансу, динаміка ВВП, інфляція, величина грошової маси та багато інших факторів. Тому виникає питання, яким же чином можна врахувати вплив всіх цих факторів при прогнозуванні ймовірнісних коливань валютного курсу.

До основних математичних моделей прогнозування валютних курсів відносять моделі на базі показникових та статичних функцій, динамічних рядів, аналітичних залежностей. Кожен з цих підходів є досить складним і трудомістким, що вимагає великої кількості статистично достовірних даних, а також чіткої постановки завдань і цілей [1].

Хеджування валютних ризиків – це актуальне питання для будь-якого учасника зовнішньоекономічної діяльності, який проводить валютно-обмінні операції. Через невизначеність майбутньої поведінки курсів валют компанія може зазнати значних збитків внаслідок негативної зміни курсу. Під валютним хеджуванням зазвичай розуміється захист коштів від несприятливого руху

валютних курсів, який полягає у фіксації поточної вартості цих коштів за допомогою укладення угод на валютному ринку.

Інструментом хеджування є інструменти строкового ринку (деривативи) – форвардні контракти, опціони та ф'ючерсні контракти. Деривативи – це стандартний документ, що засвідчує право придбати або продати базовий актив на визначених ним умовах у майбутньому.

Для визначення механізму хеджування значний інтерес викликає вибір оптимальних інструментів хеджування. Вирішення цього питання виходить з головної мети користування обраним інструментом і враховується вплив двох факторів: майбутніх намірів хеджера та виду ризику.

Мотиви залежно від хеджерів можуть істотно відрізнятися. Частина їх вважає за краще цілком хеджувати касову позицію від будь-якого ризику і тому підтримує строкову позицію протягом усього строку касової дії. Інші ж звертаються за допомогою строкових контрактів лише в разі очікування сильних коливань ринку, що спричиняються зовнішніми причинами.

У подібних випадках період дії строкової позиції виявляється значно меншим, ніж у касової позиції, та після стабілізації ситуації на ринку строкові позиції ліквідуються.

Щодо врахування виду ризику, то лише знаючи джерело походження і вид ризику, який виник від використання активу, можна вирішувати питання про відповідні цьому ризику методи та інструменти страхування. Крім цих факторів існує низка інших факторів, що відіграють важливу роль у виборі інструментів хеджування, такі, як особливості хеджованого активу, оцінка товарних позицій, ретельний аналіз діяльності, порядку розрахунків і ціноутворення, що дасть можливість виявити, на яких етапах виникають ризики, ступінь їх можливого негативного впливу на кінцеві результати діяльності.

Позитивними моментами хеджування є [2]:

– доступність організованого ринку – вихід на біржовий ринок реальний для невеликого підприємства або приватного інвестора, в той час як

позабіржові угоди укладаються з професійними учасниками фінансового ринку і ефективність даних угод залежить від розміру і ділової репутації організації;

- можливість проводити хеджування без прийняття значних кредитних ризиків – основним кредитним ризиком при хеджуванні є ризик біржі, який, як правило, є відчутно нижчим, ніж кредитний ризик контрагента на позабіржовому ринку; також кредитний ризик знижується за рахунок ефективних механізмів взаємозаліку вимог, як правило, пропонованих біржею;

- простота регулювання величини хеджування позиції, або її закриття;

- наявність моніторингу за цінами і обсягами торгів на доступні інструменти, що дозволяє вибрати оптимальну стратегію хеджування.

Недоліками такого роду хеджування є [2]:

- відсутність можливості використовувати строкові контракти довільного розміру та терміну виконання – стандартні контракти передбачають фіксований розмір лота і термін, їх кількість обмежена, в силу цього базисний ризик хеджування заздалегідь неможливо зробити менше певної заданої величини;

- необхідність здійснення комісійних витрат при укладанні угод;

- необхідність відволікання коштів та прийняття ризику ліквідності при здійсненні хеджування – продаж і купівля стандартних контрактів вимагає внесення депозитної маржі та її наступного збільшення у випадку несприятливої зміни цін – для волатильних інструментів і великих термінів хеджування обсяг додаткового забезпечення (маржі) може виявитися значним.

Отже, ми виділили ряд особливостей хеджування ризиків, які відрізняють даний метод управління ризиків від страхування. Головна відмінність – це можливість застосовувати даний метод тільки до страхування цін активів, які здійснюють обіг на фінансових ринках.

З точки зору ефективності управління ризиками та рентабельності витрат на управління, метод хеджування є найбільш оптимальним серед усіх методів управління ризиками, пов'язаними з операціями на фінансових ринках, у т. ч. і валютними ризиками. Незважаючи на окреслені переваги в сучасному

вітчизняному бізнесі поки що не набуло широкого розповсюдження усвідомлення того, що валютні ризики повинні бути захеджовані.

Список використаних джерел:

1. Шапошникова И.В. Валютные риски и как с ними бороться / И.Шапошникова // Советы инвестора - практика.- 2016г.-№ 16.-е. 11-15.
2. Киселёв М.В. Классификация технологий сделок с деривативами / М.В. Киселёв // Экономические стратегии. – 2009. – № 4. – С. 46-51.

УДК334.021

Ковальчук В.Г.,

д.н.здерж.упр., доцент, завідувач кафедри економіки, менеджменту та бізнесу, Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ «Університет банківської справи»

Бугар Д.А.,

магістр, Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ «Університет банківської справи»

Проблеми розвитку великих корпоративних структур в економіці України

Реформування української економіки на інноваційних засадах, що є неодмінною умовою зростання її конкурентоспроможності, передбачає оновлення організаційних структур відповідно до сучасних світових тенденцій розвитку економіки з урахуванням особливостей ринкових перетворень у нашій країні. Зміни, що відбулись у суспільно-економічній системі за останні роки, спричинили істотні перетворення в організації господарської діяльності та появу нових організаційних структур. Водночас масового цілеспрямованого руху до прогресивних організаційних формувань поки що не спостерігається. Це зумовлено низкою причин, зокрема відсутністю чіткої моделі організаційного устрою майбутньої економіки і відповідної державної політики, спрямованої на її впровадження.